

Signaler må ikke framstå som vedtak

Kommunal Rapport 12.03.2018

Uformelle signaler fra politikerne i orienteringssaker har ingen bindende kraft. De må ikke framstå som vedtak i møteboka.

Når det ikke foreligger noe formelt vedtak, bør det ikke brukes formuleringer i møteboka som kan gi inntrykk av at man har truffet en selvstendig realitetsavgjørelse, sier jussprofessor Jan Fridthjof Bernt.

SPØRSMÅL 1: En sak er oppført som orienteringssak på sakslista i formannskapet. I møtet gis det en muntlig orientering og det åpnes for spørsmål og kommentarer, men det foretas ingen votering. I møteboka blir det ført opp en «presisering» av et tidligere vedtak i kommunestyret. Her er det altså formannskapet som «presiserer» kommunestyrets vedtak. Er det greit?

SVAR: Nei, dette er en uheldig formulering. Når det ikke foreligger noe formelt vedtak i formannskapet, bør det ikke brukes formuleringer som kan gi inntrykk av at man har truffet en selvstendig realitetsavgjørelse i saken.

Det som har skjedd her, er åpenbart at når formannskapet har blitt orientert om administrasjonens oppfølging av kommunestyrets vedtak, har medlemmene fått anledning til å kommentere dette. Det som sies i tilknytning til en slik orientering, har ingen bindende kraft overfor administrasjonen. Men hvis det framkommer synspunkter som administrasjonen synes er fornuftige, og som det mener ser ut til å få tilslutning fra et flertall av de folkevalgte, vil det selvsagt være naturlig å ta utgangspunkt i disse ved den videre oppfølging av kommunestyrets vedtak.

Hvis ikke det fremmes forslag til formelt vedtak, skal det egentlig bare angis i møteboken at formannskapet tok redegjørelsen «til orientering». Eventuelt skal det stå at formannskapet tok redegjørelsen «til etterretning», hvis kommunestyrets vedtak setter bindende rammer for formannskapets videre arbeid med samme saksforhold.

Men det er nok ikke usedvanlig at man noen ganger føyer inn noen ord der man oppsummerer det som framtrer som det samlede formannskapets mening om saken. Det blir da som et mer uformelt «styringssignal», uten direkte bindende kraft. Med andre ord som et referat fra møtet. Men da må man være nøye på ikke å bruke formuleringer som kan gi inntrykk av at det er truffet noe formelt vedtak i saken her.

SPØRSMÅL 2: Hvis organet ønsker å treffe en realitetsavgjørelse i en orienteringssak – hva skal til for at denne blir gyldig?

SVAR: Den utsendte sakslisten er i utgangspunktet ramme for saksbehandlingen i møtet. Når en sak er oppført på sakslisten som «orienteringssak», betyr det at man ikke tar sikte på å treffe noen form for realitetsvedtak om dette spørsmålet i det aktuelle møtet. Det kan da bare fremmes forslag som går på den videre saksbehandlingen, f.eks. om spørsmål som ønskes utredet eller avklart, og eventuelt om når man ønsker saken tilbake til videre behandling.

Det folkevalgte organet kan også treffe særskilt vedtak om å «løfte opp» en slik orienteringssak til realitetsbehandling, men det kan bare skje hvis ikke en tredel av organets medlemmer, eller møtelederen, motsetter seg dette.